

Gemeente Westland
T.a.v. het College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 150
2670 AD NAALDWIJK

Betreft: Advies Beleidsplan Integrale Schuldhulpverlening gemeente Westland 2017-2020

Westland, 14 december 2016

Geacht College,

Met veel interesse heeft de Adviesraad Sociaal Domein Westland (ASDW) kennis genomen van het Beleidsplan Integrale Schuldhulpverlening 2017-2020. Als ASDW spreken we onze waardering uit voor dit beleidsplan en kunnen we ons vinden in hoofdlijnen en de voorgenomen ontwikkelingen welke in het beleidsplan geschetst worden. Toch zijn er nog een aantal vragen en op onderdelen van het beleidsplan willen we de nodige reacties en adviezen aan uw College meegeven.

Hoofdstuk 2

In hoofdstuk 2 van het Beleidsplan schets u de achtergronden en (landelijke) ontwikkelingen van de gemeentelijke schuldhulpverlening. Hierbij gaat u en de landelijke overheid uit van eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van de schuldenaar. Zelfredzaamheid is echter niet voor iedereen weggelegd in een steeds complexere samenleving. Veel hulpbehoevenden hebben iets anders aan hun hoofd dan zelfredzaamheid. Vragen om hulp geeft voor velen ook het gevoel van onvermogen, het gevoel gefaald te hebben voor jezelf.

Al eerder heeft de ASDW aandacht gevraagd voor deze groep mensen die duurzame ondersteuning nodig heeft. We denken dan vooral aan inwoners met een beperking die door de huidige wetgeving steeds meer op zichzelf aangewezen zijn en daardoor kunnen vastlopen.

De ASDW gaat ervan uit dat met de uitvoering van dit beleidsplan een grote stap gezet wordt in de richting van deze duurzame (preventieve) ondersteuning.

Hoofdstuk 3

In uw visie geeft u aan om daar waar mogelijk problematische schulden te willen voorkomen, waarvoor u op een integrale ondersteuning inzet.

Daar de gemeente soms ook schuldeiser is, vraagt de ASDW zich af hoe de gemeente hiermee omgaat.

De ASDW is positief over het werken vanuit het principe 1 huishouden 1 plan. Het begeleid toewerken naar maximale stabilisatie door het gericht aanpakken van de achterliggende problematiek kan daarbij zeker positief uitwerken. Dit voorkomt dat er

meerdere instanties over de vloer komen bij de hulpvrager, zonder dat iemand de regie heeft. We gaan ervan uit dat ook de (keten)partners in deze aanpak betrokken worden, zodat de meest optimale oplossing gerealiseerd kan worden. Mogelijk kunnen ook vrijwilligersorganisaties hier in een vroeg stadium bij betrokken worden, zodat zij hun bijdrage kunnen leveren.

Bij samenwerking met externe partners is het ook van belang dat de privacy van de burger/cliënt wordt gegarandeerd. Hoe kunnen bijvoorbeeld bedrijven een taak hebben in vroegsignalering, zonder dat daarbij de privacy van personen in het geding komt?

Positief is de aandacht welke uitgaat naar de jongeren. De ASDW vindt het belangrijk om goed onderzoek te doen naar het aantal jongeren welke met schulden kampen. De indruk bestaat dat dit in Westland relatief weinig voorkomt, maar onder invloed van het wegvallen van de basisbeurs kan dit ook in Westland toenemen. We ondersteunen de voorgestelde pilot, zodat eventuele maatregelen toegesneden kunnen worden op de Westlandse situatie.

4. Uitvoering Schuldhulpverlening

Diverse maatregelen worden voorgesteld m.b.t. preventie, vroegsignalering en nazorg. De ASDW vraagt ook aandacht voor de schuldenaar tijdens de stabilisatie en schuldregelingsfase. Vaak is het moeilijk voor de schuldenaar om het 3-jarige traject van sanering vol te houden en kan men voortijdig afhaken, waarbij motivatie een grote rol speelt. Heeft de gemeente hier ook een programma voor gepland, al of niet met partners?

Kunt u aangeven welke bestaande activiteiten al door de gemeente ingezet worden bij preventie, zoals genoemd onder 4.2.1?

Preventief budgetbeheer

De ASDW is positief over een onderzoek naar preventief budgetbeheer, vooral in de nazorg. Zoals eerder gemeld, is er een groep inwoners die moeite heeft financieel zelfstandig te functioneren, waarvoor dit een optie kan zijn. Gezien de financiële situatie van deze gezinnen (vaak op bijstandsniveau) zou de bekostiging voor dit beheer uit de bijzondere bijstand betaald moeten worden.

Nazorg

Niet alle schuldenaars komen in aanmerking voor een minnelijk traject en komen daardoor terecht bij de Wet Sanering Natuurlijke Personen. Is het mogelijk dat zij, naast de mensen in het minnelijk traject, ook voor nazorg in aanmerking komen zodra zij het WSNP traject positief doorlopen hebben?

De ASDW begrijpt dat er regels moeten zijn voor de uitvoering van het schuldsaneringstraject en het liefst maatregelen die makkelijk meetbaar en controleerbaar zijn. Om het resultaat van dit proces zo positief mogelijk te doen zijn, is een persoonlijke benadering vaak van belang. Structureel investeren in deze persoonlijke benadering vanuit de gemeentelijke overheid zal het resultaat o.i. sterk doen verbeteren.

5. Doelstelling, resultaten en kwaliteit

5.1 Gezinnen met minderjarige kinderen.

De gemeente meent dat er geen speciale behandeling nodig is voor gezinnen met minderjarige kinderen gezien de integrale hulpverlening welke gehanteerd wordt. De ASDW vraagt toch om extra zorg voor deze doelgroep gezien de kwetsbaarheid van de kinderen die aan de ontstane situatie niets kunnen doen. Het duurt vaak enige tijd voordat de hulpverlening echt integraal geboden kan worden, waardoor er onvoorziene noodsituaties kunnen ontstaan. De ASDW pleit er dan ook voor om gezinnen met minderjarige kinderen nooit uit huis te zetten en steeds tot een oplossing te komen, samen met de (keten)partners.

5.2 Doelen en resultaten

De gedefinieerde doelstellingen welke de richting aangeven welke de gemeente uit wil, vindt de ASDW soms ruim gedefinieerd. Concretere doelen geven meer houvast in de doelstellingen welke nagestreefd worden.

De gedefinieerde resultaten bieden hiervoor meer aangrijpingspunten, maar de ASDW vraagt zich af of er voor elk onderwerp, genoemd bij de managementinformatie, een nulmeting plaatsvindt of dat er bruikbare historische informatie beschikbaar is. Zoals in een eerder advies ziet de ASDW gaarne doelstellingen welke het predicaat SMART dragen.

Op deze wijze is ook de kwaliteit van de maatregelen beter te meten en te borgen.

5.3 Kwaliteit

Het trainen en opleiden van de medewerkers lijkt ons een logische noodzaak om kwaliteit te bereiken. We missen hier de noodzakelijke opleidingen voor vrijwilligers en eventuele vrijwilligersorganisaties.

5.4 Wachttijden.

U geeft aan dat de wachttijd in noodgevallen maximaal 3 dagen bedraagt. Dit kan in sommige dagen te laat zijn als een huissuitzetting dreigt. Is een streven in deze situatie naar maximaal 24 uur mogelijk?

6. Financiering

Uit het financiële overzicht wordt vanaf 2018 minder geld uitgetrokken voor de particuliere begeleiding. Is dit volledig vanwege de investering in preventie? Werkt deze beoogde preventie niet door in een financiële reductie bij zelfstandigen, waar ook aandacht voor is?

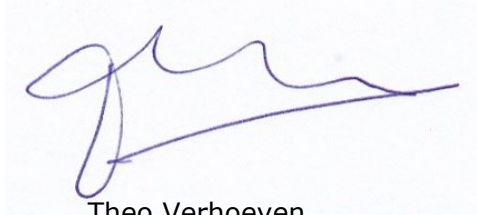
U geeft aan per jaar € 80.000,= te willen investeren in de ontwikkeling om jongeren te helpen. De ASDW vraagt zich af over welke leeftijd we hier spreken. In het Beleidsverslag over 2015 wordt voor Schuldhulpverlening gesproken over 1 jongere onder 18 jaar en 4 tussen 19 en 23 jaar. De vraag is of het bij dit kleine aantal verantwoord is zo'n groot bedrag weg te halen bij de particuliere hulpverlening. Tevens zijn de aannames van de bedragen niet onderbouwd, en daardoor deze voor de ASDW volkomen ongrijpbaar zijn.

Tot slot

De laatste tijd is er landelijk veel aandacht voor gezinnen in de schulden. Professor Roel in 't Veld heeft, op verzoek van het ministerie, onderzoek gedaan naar de schuldhelpverlening in Nederland, vastgelegd in het rapport "Een Onbemind Probleem". Eén van de conclusies was dat de groep Nederlanders, welke het meeste moeite heeft in onze complexe maatschappij te functioneren, zich ook aan de meeste regels moet houden, hetgeen heel lastig is voor hen. Tevens werkt de totale keten in de Schuldhelpverlening te traag, waardoor de schulden alleen maar hoger worden door boetes en hoge rentes en waardoor de mensen en gezinnen steeds verder in het nauw raken.

De ASDW rekent erop dat de gemeente Westland, vooruitlopend op een eventuele aanpassing van het landelijke beleid, bovengenoemd rapport bestudeert en, waar mogelijk, adviezen overneemt en maatregelen treft teneinde de inwoners van Westland met schulden zo goed en effectief mogelijk te helpen.

Met vriendelijke groet,
namens de Adviesraad Sociaal Domein Westland,

Theo Verhoeven
Voorzitter